

NOANederlandse
Ondernemersvereniging voor
AfbouwbedrijvenDe Smalle Zijde 20A
3903 LP Veenendaal
Postbus 310
3900 AH Veenendaal
T 0318 54 73 73
K.v.K. nr. 30171023
info@noa.nl
www.noa.nl**Internetconsultatie wet verduidelijking beoordeling
arbeidsrelaties en rechtsvermoeden**

Veenendaal, 9 november 2023 | Ref.: JK/GM/EvA

Geacht ministerie,

Naar aanleiding van de internetconsultatie in het kader van de Wet beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden doen wij u hierbij graag onze reactie toekomen. NOA is de representatieve brancheorganisatie voor de Afbouwsector. Hiertoe behoren Stukadoors- & Afbouwbedrijven, Vloeren- & Terrazzobedrijven, Plafond- & Wandmontagebedrijven en Natuursteenbedrijven. In de sector zijn zowel bedrijven met personeel werkzaam als ondernemers zonder personeel. In bijna alle gevallen gaat het om mkb-bedrijven. In een sector als de Afbouw is het belang van ondernemers zonder personeel groot. In de sector is net als in de rest van de bouwnijverheid een tekort aan personeel. De ondernemers zonder personeel vullen dat voor een belangrijk deel op en daarnaast vormen zij de flexibele schil, die bedrijven nodig hebben om snel te kunnen schakelen bij veranderende omstandigheden. Een belangrijke reden om dit met ondernemers zonder personeel te doen, ligt ook in het feit dat het werken met vast personeel niet aantrekkelijk is vanwege alle verplichtingen die hier aan vast zitten. Daarbij moet u onder meer denken aan loondoorbetaling bij ziekte gedurende twee jaar, een ingewikkeld ontslagrecht en daaraan verbonden transitievergoedingen.

Hoewel de ondernemer zonder personeel een belangrijke schakel is in de sector en onze branche deze ondernemers hard nodig heeft, moet dit wel een echte ondernemer zijn. Wat ons betreft kan en mag er geen sprake zijn van wildgroei of misstanden, waarbij er feitelijk geen sprake is van echt ondernemerschap hetgeen zich vaak (maar niet alleen) vertaalt in (te) lage tarieven. Overigens komen door het grote aantal ondernemers zonder personeel ook andere zaken onder druk te staan, die zeker in een sector met veel mkb-bedrijven alleen op bedrijfstakniveau kunnen worden afgesproken en gefinancierd. Denk hierbij onder meer aan bijdragen of afspraken over vakonderwijs, bijscholing, arbeidsomstandigheden en veiligheid.

Er is in onze sector zeker behoefte aan het scheppen van duidelijkheid, zowel voor ondernemers zonder personeel als voor ondernemers die hen inhuren. Maar wij hebben ernstige twijfels of de huidige voorstellen hiervoor de juiste oplossing zijn. Uw voorstellen zijn onder andere gebaseerd op het SER-advies, waarin sociale partners duidelijk op één lijn zaten als het gaat om de aanpak van ongewenste situaties rondom zelfstandigen. In dat advies is echter nimmer sprake geweest van een belangrijk onderdeel dat nu wel in de voorstellen staat, namelijk het inbedden van de werkzaamheden die de zelfstandige voor een opdrachtgever uitvoert en die behoren tot de kernactiviteiten van de opdrachtgever. Bij

deze formulering kan al snel worden gesuggereerd dat een zelfstandige als werknemer beschouwd zou moeten worden. Naar ons oordeel staat deze formulering op gespannen voet met de werkzaamheden die bedrijven in onze sector aan zelfstandig ondernemers uitbesteden. Niet het type werkzaamheden, maar de flexibiliteit voor het wel dan niet inschakelen van zelfstandigen is van belang. Dat is juist waar de sector behoefte aan heeft.

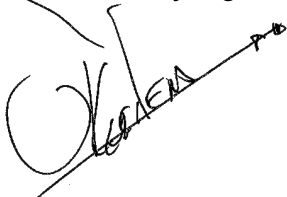
Vervolgens worden een aantal zaken aangedragen die er mogelijk toe kunnen leiden dat er desalniettemin sprake is van een zelfstandig ondernemer. Dit scheidt onzes inziens geen duidelijkheid, maar juist veel onzekerheid voor zowel de opdrachtgever als de zelfstandige. Met het afschaffen van de Verklaring Arbeidsrelatie (VAR) en de invoering van de wet DBA werd al veel zekerheid weggenomen. Met het huidige voorstel - dat zoals aangegeven tot meer duidelijkheid zou moeten leiden - ontstaat (onbedoeld) nog meer onduidelijkheid en daarmee meer onzekerheid. De in het voorstel benoemde criteria, waarop uiteindelijk beoordeeld zal worden, zijn naar onze mening voor meerdere interpretaties vatbaar en scheppen daarmee juist niet de gewenste duidelijkheid. De voorbeelden in de Memorie van Toelichting bevestigen dit naar ons idee. Voorbeeld casus zes van de interim-manager en voorbeeld casus negen van de HR-medewerker zijn daarvan een goed voorbeeld. Afhankelijk van de interpretatie van de informatie wordt iemand wel of geen werknemer, of kan soms zelfs voor de ene opdracht zelfstandige zijn en voor een andere vergelijkbare opdracht werknemer. Dit wordt in de praktijk onuitvoerbaar. Naar ons idee lijken deze voorstellen dan ook het doel voorbij te schieten. Aanpak van misstanden mag en kan er toch niet toe leiden dat het reguliere en échte ondernemerschap zo goed als onmogelijk wordt gemaakt?

In uw voorstel komt ook het instellen van een minimumtarief voor zelfstandig ondernemers naar voren. NOA ziet dit zeker als een mogelijkheid om schijnzelfstandigheid tegen te gaan en we zien dit dan ook niet als een onoverkomelijk bezwaar; zeker in combinatie met de beoogde invoering van een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering, waarbij er in ieder geval sprake is van financiële bescherming in het geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid. Met deze combinatie van maatregelen kan al een zeer grote slag geslagen worden in de aanpak van schijnzelfstandigheid.

Uit het voorgaande mag duidelijk zijn dat NOA voorstander is van het aanpakken van schijnzelfstandigheid en misstanden, maar dat de huidige voorstellen daarvoor niet de oplossing aandragen. Wij denken dat de invoering van de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering in combinatie met een minimumtarief een betere en afdoende oplossing biedt en meer duidelijkheid geeft dan het invoeren van criteria die juist tot meer onduidelijkheid leiden.

Graag zijn wij bereid om met u in gesprek te gaan en onze visie toe te lichten. Wij zien uw reactie dan ook met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

mr. J.W.M. Kerstens,
Voorzitter NOA